

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Dato: 22.09.2020
Vår ref: 20/02654-2
Deres ref:

Uttalelse - Evaluering av lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) - høring

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 23. juni 2020.

1. Innledning

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Som fagmyndighet for mineralsaker har DMF god erfaring og kjennskap til forvaltning av dagens minerallov, som trådte i kraft 1. januar 2010.

Høringen følger opp deler av Evalueringsutvalgets¹ innspill. Forslagene er i første omgang knyttet til endringer for å oppnå forenklinger for næringen, DMF og andre aktuelle offentlige instanser. Den delen av evalueringen som omhandler større og mer prinsipielle sider ved loven, herunder samiske rettighet, skal utredes nærmere av et lovutvalg og fremlegges i en NOU innen 1. desember 2021. DMF imøteser dette arbeidet, og ønsker å bidra med erfaringsbaserte innspill til utvalget.

Det signaliseres videre i høringen at det skal fremmes et separat forslag om forskriftsendringer til mineralloven. DMF vil ved forespørsel også bistå ved utarbeidelsen av dette endringsforslaget.

2. Innspill til endringsforslagene

DMF imøteser samtlige av endringsforslagene som omhandles i denne høringen. Samlet sett mener vi disse på en god måte vil bidra til å oppnå formålet om en forenklet saksbehandling, og å øke forutsigbarheten for næringen. Vi viser i hovedsak til at vi er gitt anledning til å komme med faglige innspill tidligere prosessen, som for en stor del er gjengitt i høringsnotatet. Vi har på denne bakgrunn kun enkelte merknader til høringen.

¹ Utvalg nedsatt av NFD 18. juni 2018

Vi registrerer at enkelte av de forslagene til lovendringer som DMF har gitt innspill om tidligere, særskilt til kapittel 11 om tilsyn, ikke er fulgt opp i dette høringsnotatet. Dette tas til etterretning, og vi stiller oss positive til videre dialog om dette dersom det kan bli aktuelt i forbindelse med kommende lovprosesser.

Vi ønsker i det følgende å fremheve noen av de foreliggende endringsforslagene, som vi anser som særlig viktig for å oppnå formålet om en forenklet saksbehandling, og å øke forutsigbarheten for næringen.

- Innføring av kvalifikasjonskrav i ny § 6a/endringer for undersøkelser

Behandlingen av forslaget om innføring av et generelt krav om kompetanse for mineralvirksomhet følger i høringsnotatet punkt 5.1. DMF anser dette som en viktig endring.

Etter gjeldende rett er det kun i forbindelse med søknad om driftskonsesjon etter § 43 anledning til foreta en vurdering av tiltakshavers kompetanse, gjennom at det skal legges vekt på om søker er «skikket». DMF mener det er uheldig at det ikke er anledning til å stille krav til og gjøre vurderinger av aktører på undersøkelsesstadiet til statens mineraler. Undersøkelsesretter gir rett til å utføre arbeider, som skal legge grunnlag for videre prosess mot potensiell mineralvirksomhet. Det at alle aktører, uavhengig av ledd i prosessen, er kompetente, er helt avgjørende for å kunne oppnå en mineralnæring i tråd med lovens formål om størst mulig samlet verdiskaping basert på prinsippet om en bærekraftig utvikling.

Det foreslås innført en forskriftshjemmel for innføring av nærmere innholdskrav i kvalifikasjonskravet. Innføring av en forskrift vil bidra til en god og forutberegnelig forvaltning ved søknadsbehandling. DMF er positiv til forslaget, og imøteser det videre arbeidet med en slik forskrift.

DMF anser at endringen både isolert sett, men også sett i sammenheng med øvrige endringer knyttet til undersøkelsesstadiet², vil bidra til å legge grunnlag for en forbedret mineralforvaltning på alle stadier av virksomheten, fra søknad om undersøkelse til driftsstadiet.

Det foreslås å endre begrepet «skikket» til «kvalifisert» i § 43. Forslaget er en naturlig følge av innføring av kvalifikasjonskravet i ny § 6a, og vil bidra til klarhet og konsekvens i regelverket.

- Innføring av rekkefølgekrav i § 43

DMF ønsker å fremheve dette endringsforslaget, da det er viktig med tanke på å oppnå en mer avklart og effektiv saksbehandling av konsesjonssøknader. Ved endringen gis DMF hjemmel til å avvise en søknad der tilstrekkelig arealavklaring for mineraluttak ikke foreligger. Det er planmyndigheten som uansett avgjør om uttak kan finne sted. Det bidrar derfor til forutsigbarhet og ressurseffektivitet at dette er avklart før konsesjonssøknad tas til behandling. Med en tydelig lovhjemmel om at arealavklaringen skal foreligge først, vil kommunikasjonen om sammenhengen i regelverket bli lettere. Dette kan igjen bidra til mer like konkurransevilkår gjennom færre tilfeller av ulovlig drift.

² Høringsnotatet kapittel 6

- Adgang til overdragelse av driftskonsesjon i ny § 45 a

En driftskonsesjon er etter gjeldende regelverk uoverdragelig. Dette innebærer at der konsesjonshaver avslutter drift før opprinnelig planlagt, kan ikke ny driver tre inn i tildelte konsesjon. Det samme gjelder også ved omorganiseringer hos konsesjonæren i den grad det fører til at tiltakshaver fremstår som ny juridisk person. Det må dermed søkes ny konsesjon for videre drift, noe som innebærer at mange av de vurderinger som allerede er gjort for uttaket må tas opp til ny vurdering. DMF imøteser at det foreslås endringer for å gjøre disse sakene mer effektive og ressursbesparende. Dette av hensyn til både tiltakshaver og forvaltningen.

DMF mener at forslaget til ny § 45 a vil ivareta de behov som gjelder for å kunne foreta nødvendige vurderinger knyttet til ny driver, jf. bokstav b), c) og d). Samtidig er vilkåret i bokstav a) viktig med tanke på å forhindre uheldige utslag, som at konsesjonen blir en ren «handelsvare» uten at drift kommer i gang. DMF støtter på dette grunnlag forslaget til ny bestemmelse i sin helhet.

Vennlig hilsen

Randi Skirstad Grini
Direktør

Unni Garberg
Seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Unni Garberg

Mottakere:

Nærings- og
fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032 OSLO